

Bibliotekstjänsten vid vårdcentraler

En rapport från Älvsborgs län

Ewalena Kaloczy

För alla former av utbildning samt för forsknings- och utvecklingsarbete är biblioteksfunktionen en avgörande faktor. Här finns föga tradition inom primärvården. I Älvsborgs län har man emellertid försökt organisera en praktisk fungerande modell för bibliotekstjänsten. Denna beskrivs i nedanstående artikel av Ewalena Kaloczy, expeditiönsföreståndare vid läkarstationen i Fristad.

Bibliotekstjänsten vid Vårdcentralerna har länge varit ett försummat kapitel. Oftast har "biblioteket" bestått av enstaka böcker, ofta läkarnas egna som funnits på läkarexpeditionerna eller utströdda över hela Vårdcentralen. Detta beslöt Primärvårdsblocket i Södra Älvsborgs Sjukvårdsdistrikt att ändra på, varför man bildade en arbetsgrupp bestående av 4 distriktsläkare, 1 distriktsköterska och 1 distriktsbarnmorska för att arbeta med detta problem.

En bibliotekskurs

Arbetsgruppens resultat blev en litteraturlista som vårdcentralerna får beställa sina böcker från samt en bibliotekskurs för expeditiönsföreståndarna på varje vårdcentral. Man ansåg nämligen att en person skulle

handha biblioteket och utsågs då expeditionsföreståndaren.

Kursens mål var:

- att ge deltagarna en allmän orientering om biblioteksväsendet i Sverige.
- att ge kunskap om möjliga samverkanspartners.
- att ge en grundkurs i bibliotekstjänsten.
- att visa på vissa tekniker i bibliotekstjänsten.
- att genom deltagarna föra ut bibliotekskunskap till Vårdcentralerna.
- att med hjälp av deltagarna organisera biblioteksservice vid Vårdcentralerna.

Medverkande att leda kursen var:

1 utredningssekr, 1 bibliotekschef samt 1 dokumentalist från SPRI. Därtill deltog bibliotekschefen från Borås lasarett, 1 distriktsöverläkare samt 1 bitr. blockföreståndare.

Att ordna biblioteket

Resultatet blev att varje expeditiönsföreståndare ordnade ett rum eller plats på sin vårdcentral på bästa sätt, dit böcker enl litteraturlistan beställdes. Böckerna klassificerades på samma sätt som ett folkbibliotek och katalogiserades på 2 kortregister. Lån sker med lånesticka. Tidskrifter registrerades och skickades på cirkulation på vårdcentralen. Litteraturen blev nu åtkomlig för all personal i byggnaden och man fick ta del av inkomna tidskrifter på ett mera regelbundet sätt. Registre-

ringen gjorde att man vet vilken litteratur som finns. Som deltagare i bibliotekskursen fick vi även utbildning i beställning av tidskriftartiklar samt hur SPRI arbetar och vilka upplysningar vi kan få därifrån.

Vi tittade även på Index Medicus, förteckning över medicinska tidskriftsartiklar som lagts på data, Med-line. Flera sjukhus är anslutna till databasen och kan utnyttja den i det närmaste oöverblickbara möjligheten att få fram tidskriftsartiklar.

Kursen följdes upp med en utvärderingsenkät efter 1 månad och med en studieeftermiddag där deltagarna fick redogöra hur de ordnat med "sitt" bibliotek. Resultatet var oftast mycket lyckat, men många problem kvarstod.

I mitt fall, vårdcentralen i Fristad, fanns redan ett biblioteksrum. Det har nu iordningställts efter konstens alla regler så att det blev inbjudande och anlitas dagligen av personalen, då vår litteraturlista innehåller många böcker som passar alla personalkategorier. Vi har även hemlån.

Ortens bibliotek ombads hålla väntrummet med böcker då vi inte får några tidningar längre p g r av besparingar. I vårt väntrum kan nu patienterna läsa om antikviteter, traktens historia, om Kungen och Silvia, ordspråk, djurböcker m m förutom alla barnböcker.

Förutom kunskap ger vårt bibliotek även trivsel och det tycker vi är viktigt på arbetsplatsen.